

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

1. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag hoort bij een blok met twee teksten uit de brieven van Paulus. We lezen Paulus' brief aan Filemon, waarin hij schrijft over de slaaf Onesimus. En we lezen uit zijn brief aan de christenen in Filippi, waarin hij vooral spreekt over blijdschap en vriendelijkheid. De zondag over Filemon kan ook goed op zichzelf worden gebruikt, om met de kinderen stil te staan bij het onderwerp 'slavernij'.

Op deze zondag staat Filemon 1:1-25 centraal: Paulus vraagt aan Filemon om de slaaf Onesimus hartelijk te ontvangen en hem niet te straffen. Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons erop dat je vrienden bent door het geloof in Jezus Christus. Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op de uitnodiging om het goede te doen, omdat je in Jezus Christus gelooft.

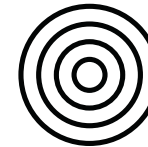
2. CONTEXT VAN DE BIJBELTEKST

De brief aan Filemon is één van de kortste brieven van het Nieuwe Testament.

De brief gaat maar over één onderwerp: Paulus vraagt aan Filemon om de slaaf Onesimus hartelijk te ontvangen en hem niet te straffen. Filemon is een vriend van Paulus. Onesimus was een slaaf van Filemon, maar hij is bij hem weggelopen. Paulus heeft Onesimus beschermd, en Onesimus is christen geworden.

Paulus heeft de brief aan Filemon waarschijnlijk rond 55 na Christus geschreven. Slavernij was in die tijd heel gewoon. In sommige steden van het Romeinse rijk bestond misschien wel een derde van de bevolking uit slaven! Slaven hadden bijna geen rechten. Als ze hun werk niet goed deden of probeerden weg te lopen, werden ze streng gestraft: ze werden geslagen of op andere manieren mishandeld. Hun meester kon hen zelfs laten doden! Wat Paulus vraagt, is dus heel bijzonder: Filemon moet zijn weggelopen slaaf niet straffen, maar hem als een vriend ontvangen.

Het is Paulus er niet direct om te doen dat alle slaven vrijgelaten worden. In 1 Korintiërs 7:17-24 roept hij de lezers op te blijven wat ze waren (besneden of onbesneden, getrouwd of ongetrouwd, slaaf of vrije) toen ze tot geloof kwamen. Toch verandert er wel degelijk iets als je in Jezus gaat geloven. In zijn brief aan de Galaten schrijft Paulus dat er geen verschil meer is tussen vrije mensen en slaven, door Christus (Galaten 3:28). En in 1 Korintiërs 7:22 staat: 'Een slaaf die in Christus gaat geloven, is eigenlijk vrij. Want christenen zijn vrije mensen. En andersom: iemand die vrij is en in Christus gaat geloven, is eigenlijk een slaaf. Want hij komt in dienst van Christus.'

Tip

Mogelijk leeft het onderwerp slavernij bij sommige kinderen door hun eigen familiegeschiedenis, of door wat ze daar op school of in het nieuws over horen. Als dat zo is, praat er dan eens met elkaar over door, of bezoek bijvoorbeeld met elkaar een keer een slavernijmonument.

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

3. UITLEG VAN DE BIJBEL TEKST

Paulus schrijft zijn brief vanuit de gevangenis (Filemon 1:1-3). Hij zit gevangen omdat hij over Jezus heeft verteld. We weten niet waar hij gevangenzat.

Paulus hoopt dat hij snel vrijkomt (Filemon 1:22). Toen Paulus gevangenzat, heeft Onesimus voor hem gezorgd. En nu vraagt Paulus aan Filemon om zijn weggelopen slaaf niet te straffen, maar hem als een vriend te ontvangen.

De brief is niet alleen aan Filemon gericht, maar aan de hele gemeente die in het huis van Filemon bij elkaar komt. De hele gemeente hoort dus wat Paulus van Filemon verwacht. Dat maakt het voor Filemon wel heel moeilijk om niet te doen wat Paulus vraagt!

Paulus heeft een bijzondere reden voor zijn vraag aan Filemon: de slaaf Onesimus is christen geworden. Voor Paulus is hij daardoor als een zoon geworden. En voor Filemon is hij nu een vriend: iemand die je helemaal kunt vertrouwen. In de brief aan de Galaten schrijft Paulus dat er door Christus geen verschil meer is tussen slaven en vrije mensen (Galaten 3:26-28). 'Jullie

zijn allemaal kinderen van God, omdat jullie geloven in Jezus Christus,' schrijft Paulus in Galaten. En: 'Verschillen zijn niet belangrijk meer.'

Paulus probeert Filemon nog op andere manieren over te halen om Onesimus als vriend te aanvaarden. Hij zegt aardige dingen over Filemon: dat hij altijd trouw is aan Jezus en steeds weer laat zien dat hij van andere christenen houdt (vers 4-7, waar Paulus God dankt voor Filemon). Dan wil Filemon nu ook vast wel het goede doen, nu het om zijn 'nieuwe' vriend Onesimus gaat (vers 16). En Paulus herinnert Filemon eraan dat hij, Filemon, zelf ook door Paulus in Christus is gaan geloven, net als Onesimus (vers 19). Filemon heeft dus veel aan Paulus te danken.

Paulus zou dus kunnen eisen dat Filemon doet wat hij vraagt. Maar dat doet hij niet. Hij wil dat Filemon het vrijwillig doet (vers 8-9). Paulus maakt hier gebruik van retorica, de kunst van het overtuigen: door extra nadruk te leggen op zijn aandeel in Filemons bekering, hoopt hij dat Filemon nu ook doet wat hij van hem vraagt.

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

4. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Filemon 1:16.

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje met de tekst van Filemon 1:20.

5. WAT HEB JE NODIG?

4-12 jaar

In de kerkdienst

- een elastiek (van ongeveer 30 cm) of een dichtgeknoopt touwtje
- het werkblad met de instructies

4-8 jaar

Om te beginnen:

Per kind:

- een briefje met daarop twee korte stukjes uit de brief van Paulus: *“Dit is een brief van Paulus aan zijn vriend Filemon”* en: *“Als christen ben je toch met mij verbonden? Doe dan alsjeblieft wat ik je vraag.”*
- een envelop

Om te doen: Vriendenslinger

Per kind:

- het werkblad
- een schaar of een prikpen

En verder:

- stiften en kleurpotloden
- stofjes

- gekleurd papier
- lijm
- splitpennen

Om te doen: Volg je hart

Per kind:

- het werkblad
- een potlood
- een gum

Om te doen:

Wat hoort bij elkaar?

Per kind:

- het werkblad

En verder:

- kleurpotloden of stiften

8-12 jaar

Om te beginnen

Per kind:

- het werkblad
- een envelop
- een schaar

Bijbeltekst

- een Bijbel

Om te doen:

Verbonden met elkaar

Per kind:

- het werkblad
- een schaar

Om te doen:

Wordt vervolgd

Per tweetal:

- het werkblad
- een pen

En verder:

- stiften en kleurpotloden

Om te doen:

Een duwtje in de rug

- een leeg frisdrankblikje
- twee koffiemokken waar het blikje voor de helft in past

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

In de kerkdienst

6. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Vrij of gevangen?

We lezen vandaag de brief aan Filemon. Paulus vraagt in deze brief aan zijn vriend Filemon om zijn weggelopen slaaf Onesimus hartelijk te ontvangen en hem niet te straffen.

Wat heb je nodig?

- een elastiek (van ongeveer 30 cm) of een dichtgeknoopt touwtje
- het werkblad met de instructies

Vooraf:

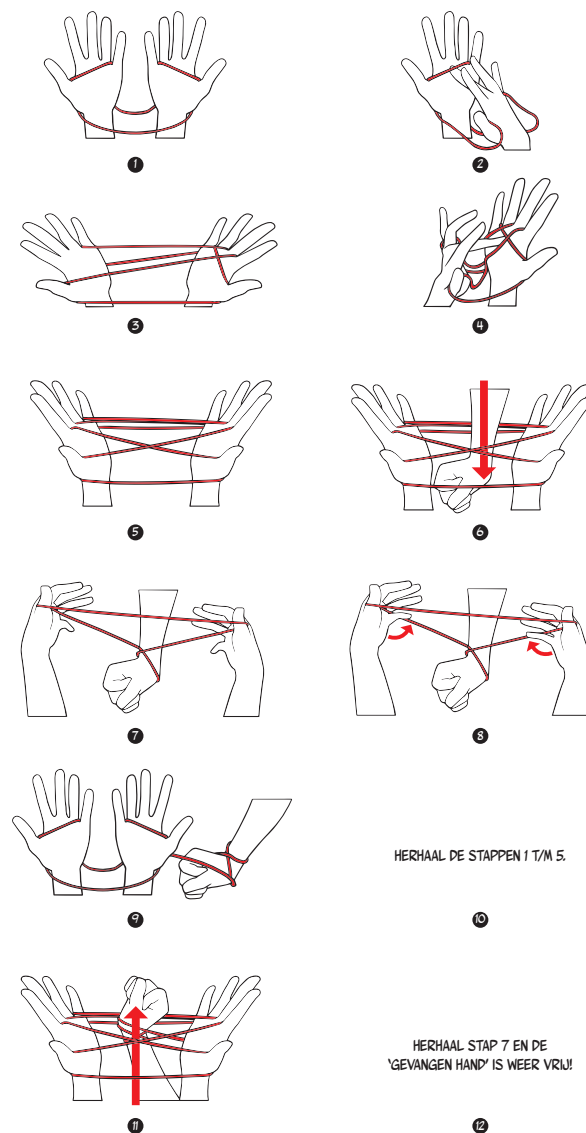
Oefen van te voren de truc met het touwtje aan de hand van de instructies op het werkblad.

Aan de slag:

- Vertel de kinderen dat het verhaal gaat over een weggelopen slaaf. Zeg erbij dat slavernij in de tijd van Paulus gewoon was. Een slaaf had bijna geen rechten. Als hij probeerde weg te lopen, werd hij streng gestraft. Zijn

meester was vrij om met zijn slaaf te doen wat hij wilde. Paulus is het daar niet mee eens. Voor Paulus is het maar de vraag wie vrij is en wie gevangen: Een slaaf is gevangen, maar een slaaf die in Jezus gelooft is eigenlijk vrij, want christenen zijn bevrijd van de zonde. En andersom: iemand die vrij is en in Jezus gelooft is eigenlijk een slaaf. Want hij komt in dienst van Christus.

- Vertel de kinderen dat de vraag of je gevangen of vrij bent, lijkt op een truc met een touwtje.
- Doe de truc stap voor stap voor.
- Laat één van de kinderen zijn of haar hand door het gat steken.
- Wat zien de andere kinderen gebeuren? Het zag eruit alsof de hand van het kind gevangen zat in het touw, maar de hand kwam vrij door precies dezelfde handeling nog een keer te doen.
- Vertel de kinderen dat ze in de kerkdienst meer horen over Paulus, Filemon en Onesimus.

HERHAAL DE STAPPEN 1 T/M 5.

HERHAAL STAP 7 EN DE 'GEVANGEN HAND' IS WEER VRIJ!

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

In de kinderdienst

7. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Verbindende brief

Paulus schrijft een brief aan Filemon, waarin hij zegt dat Filemon en hij door het geloof met elkaar en met andere christenen verbonden zijn. De kinderen zijn schouder aan schouder met elkaar verbonden en geven elkaar een stukje uit de brief van Paulus door.

Wat heb je nodig?

- een briefje met daarop twee korte stukjes uit de brief van Paulus: *“Dit is een brief van Paulus aan zijn vriend Filemon”* en: *“Als christen ben je toch met mij verbonden? Doe dan alsjeblieft wat ik je vraag.”*
- een envelop

Tip

Is het te lastig voor de kinderen om te ontdekken waar de envelop in de rij is, laat de kinderen in de rij dan iets verder uit elkaar gaan staan.

Vooraf:

- Doe het briefje in de envelop.
- Plak de envelop dicht.
- Schrijf eventueel op de envelop: van Paulus, voor Filemon.

Aan de slag:

- De kinderen staan in een rij schouder aan schouder naast elkaar, de handen achter de rug.
- Eén kind krijgt de envelop en houdt deze achter zijn rug vast.
- Eén kind staat voor de groep, met zijn rug naar de andere kinderen.
- Het kind met de envelop gaat op jouw teken de envelop achter de rug doorgeven.
- Het kind dat de envelop krijgt geeft de envelop ook weer aan het volgende kind door en zo verder. Als het laatste kind in de rij de envelop heeft, gaat de envelop weer terug.
- Zodra het kind voor de groep zich omdraait, stoppen de kinderen met het doorgeven van de envelop en moet het kind voor de groep raden wie de envelop heeft.

- Is het goed geraden, dan gaat het kind met de envelop voor de groep staan en het andere kind in de rij. Is het fout, dan mag het kind voor de groep nog een keer proberen te raden welk kind de envelop heeft op het moment van omdraaien.
- Laat één van de kinderen de envelop openmaken. Vertel de kinderen dat je een stukje voorleest uit een brief die Paulus heeft geschreven aan Filemon. De kinderen horen in het Bijbelverhaal wat Paulus bedoelt als hij tegen Filemon zegt: ‘Doe alsjeblieft wat ik je vraag’.

8-12 jaar

Het goede-dingen-doe-lijstje

Paulus nodigt Filemon uit om het goede te doen. De kinderen krijgen elk een envelop met daarin tien goede dingen die ze kunnen doen. Welke twee goede dingen hopen ze de komende week te doen?

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- het werkblad
 - een envelop
 - een schaar

Vooraf:

Doe in elke envelop een werkblad met tien voorstellen om goed te doen.

Aan de slag:

- Deel de enveloppen uit.
- Vertel de kinderen dat in de envelop een uitnodiging zit om goede dingen te doen.
- De kinderen maken de envelop open en lezen de tien voorstellen.
- De kinderen knippen de tien voorstellen in strookjes.
- De kinderen leggen de strookjes onder elkaar, van moeilijk naar makkelijk.
- Bespreek kort de keuzes van de kinderen.
- Welk twee goede dingen hopen de kinderen komende week te doen?

Tip

Heb je een grote groep, doe deze opdracht dan in twee- of drietallen.

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

8. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

Goede God,
U hebt ons gemaakt,
alle mensen op aarde.
Iedereen is een kind van U.
Wilt U ons helpen om daar steeds aan te denken?
Om goed te zijn voor elkaar,
net als vrienden dat zijn?
Amen.

Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

9. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Filemon 1:1-25

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien.

Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouwmateriaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Filemon krijgt een brief

Filemon zit samen met Apfia op de binnenplaats van zijn huis.

Over een uurtje begint de kerkdienst. Dan zit het hier helemaal vol met mensen die over Jezus willen horen, en die daarna samen met hen eten. Maar nu is het nog lekker rustig.

Een oude bediende komt de binnenplaats op. Hij heeft iets in zijn hand, een opgerold stuk papier.

‘Neemt u mij niet kwalijk dat ik u stoer, meester. Maar er is net een brief voor u gekomen. Ik dacht dat u hem misschien zou willen lezen.’

Filemon legt zijn broodje neer. ‘Een brief?’ zegt hij verbaasd. ‘Voor mij?’

‘Voor u, meester. En voor de mensen die straks komen.’

Filemon pakt de brief aan en rolt hem open.

‘Hé!’ zegt hij. ‘Dit is een brief van onze vriend Paulus.’

Ach nee, Apfia! Slecht nieuws, Paulus zit in de gevangenis!’

Apfia slaat haar hand voor haar mond.

‘Dat is vast omdat hij de mensen over Jezus vertelt!’ zegt ze. ‘Lees voor!’

Tip

Onesimus spreekt je uit als: Onésimus. En Filemon als Filémon.

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

'Beste Filemon en Apfia, Ik wens jullie toe dat God, onze Vader, en Jezus, onze Heer, goed voor jullie zorgen en jullie vrede geven. Ik zit op dit moment in de gevangenis vanwege mijn werk voor Jezus. Maar ik heb goede moed. En dat komt door jou, Filemon. Ik vind het heel fijn dat jij echt voor Jezus leeft. Je doet zo veel voor andere mensen die in Jezus geloven. Filemon, ik wil iets aan je vragen. Het gaat over Onesimus, één van je slaven.'

'Onesimus?' zegt Apfia. Ze trekt een rimpel in haar voorhoofd. 'Dat is toch die jongen die ervandoor is gegaan, een poos geleden?' Filemon knikt. 'Klopt. Hij was ineens verdwenen. Niemand wist waar hij gebleven was. Ik snap niet hoe Paulus hem kent.' 'Lees snel verder!' zegt Apfia. Filemon leest:

'Ik weet dat Onesimus stiekem weggelopen is. Heel toevallig ben ik hem tegengekomen. En ik zal je iets heel bijzonders vertellen: Onesimus is christen geworden, en we

zijn goede vrienden geworden. Ik houd van die jongen alsof hij mijn eigen zoon is. Hij heeft me zo goed geholpen toen ik in de gevangenis terechtkwam. Ik zou het liefst willen dat hij bij me blijft en voor me zorgt. Maar hij heeft me verteld dat hij een slaaf van jou is en dat hij is weggelopen. En ik vind het niet goed om hem bij me te houden zonder dat jij ervan afweet.

Daarom stuur ik hem naar jou toe, tegelijk met deze brief. Je hebt Onesimus een poosje moeten missen. Maar in de tijd dat hij weg was, is hij christen geworden. Dus nu komt hij bij je terug. Niet meer als slaaf, maar als je vriend: iemand die net als jij in Jezus gelooft.

Filemon, ik wil je iets vragen: Wees alsjeblieft niet boos op Onesimus. Wees een vriend voor hem, zoals je voor mij een vriend bent geweest. Als Onesimus jou nog geld moet betalen, laat het me dan weten. Dan betaal ik dat zelf aan je terug.

Ik wens jou en iedereen die bij je is dat de Heer Jezus goed voor jullie zal zorgen. Groeten van Paulus'

Filemon laat de brief zakken. En pas dan ziet hij de jonge man die in de schaduw onder de olijfboom staat. Hij loopt naar hem toe. 'Onesimus, mijn jongen...!'

8-12 jaar

Filemon 1:1-25

Begin van de brief

Paulus groet Filemon

Dit is een brief van Paulus aan zijn vriend Filemon, die zelf ook het goede nieuws vertelt.

Ik schrijf deze brief samen met mijn vriend Timoteüs. Op dit moment zit ik in de gevangenis vanwege mijn werk voor Jezus Christus.

Filemon, deze brief is ook bestemd voor onze vriendin Apfia en voor Archippus, die meehelpt om het goede nieuws te vertellen. En voor alle andere christenen die bij jou thuis bij elkaar komen. Ik wens jullie toe dat God, onze Vader, en de Heer Jezus Christus goed voor jullie zijn en jullie vrede geven.

Paulus dankt God

Filemon, ik dank mijn God steeds weer voor jou. Want ik heb gehoord dat je

trouw bent aan onze Heer Jezus. En dat je steeds weer laat zien hoeveel je van alle andere christenen houdt. Elke keer als ik bid, bid ik ook voor jou. Ik vraag dan aan God om jou wijsheid te geven. Dan zul je begrijpen dat je door het geloof verbonden bent met andere christenen. En dat je Christus eert door goed voor hen te zijn. Vriend, door jou ben ik blij en vol goede moed. Want jij houdt van de andere christenen, en je geeft hun steeds nieuwe kracht.

Filemon en zijn slaaf Onesimus

Paulus wil Filemon iets vragen

Ik wil je iets vragen. Ik wil graag dat je iets voor mij doet. Als dienaar van Christus kan ik natuurlijk tegen je zeggen: 'Je moet het doen!' Maar omdat ik van je houd, wil ik het je liever vragen. Doe het voor mij. Ik ben een oude man, en ik zit in de gevangenis vanwege mijn werk voor Jezus Christus.

Paulus' vraag gaat over Onesimus

Filemon, mijn vraag aan jou gaat over Onesimus, de slaaf die bij jou weggelopen is. Hij is christen geworden,

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

en ik houd van hem alsof hij mijn eigen kind is. Dat is allemaal gebeurd terwijl ik in de gevangenis zat vanwege het goede nieuws. Een tijdlang heb jij helemaal niets aan Onesimus gehad. Maar nu kan hij heel nuttig voor je zijn, net zoals hij dat voor mij geweest is. Ik houd veel van hem, toch stuur ik hem naar jou terug.

Het liefst had ik hem hier gehouden, om voor mij te zorgen in de gevangenis. Dan had hij mij namens jou kunnen helpen. Maar het zou niet goed zijn als jij daar niets van wist. Want als je mij wilt helpen, moet je daar zelf voor kiezen. Alleen dan doe je echt iets goeds. Daarom stuur ik Onesimus nu naar je terug. Je hebt je slaaf een tijdlang moeten missen. Maar misschien was dat juist goed. Want nu krijg je hem voor eeuwig terug! En je krijgt hem niet terug als slaaf, maar als iemand die veel meer is dan je slaaf. Hij is nu je vriend, iemand die net als jij in Jezus Christus gelooft. Hij is hier voor mij een echte vriend, als mens en als christen. Dan moet hij dat toch zeker ook voor jou zijn!

Paulus' vraag aan Filemon

Als christen ben je toch met mij verbonden? Doe dan alsjeblieft wat ik je vraag: ontvang Onesimus bij je thuis zoals je mij zou

ontvangen. En als hij iets van je gestolen heeft, of als hij je nog geld schuldig is, zeg het me dan. Ik, Paulus, zal alles betalen. Ik schrijf deze woorden zelf, zoals je aan het handschrift kunt zien.

Trouwens, dankzij mij ben jij gaan geloven. Jij bent mij dus ook heel veel schuldig. Maar daar zal ik het nu maar niet over hebben! Vriend, ik hoop dat je zult doen wat ik je vraag. Dan zul je mij weer nieuwe kracht geven. Doe het voor onze Heer Jezus Christus. Ik weet eigenlijk wel zeker dat je naar me zult luisteren. Natuurlijk zul je doen wat ik je in deze brief vraag. En je zult beslist nog veel meer goede dingen doen! Zorg er ook voor dat je een kamer voor mij klaar hebt in je huis. Want ik hoop dat God luistert naar jullie gebeden, en mij snel weer bij jullie terugbrengt.

Slot van de brief

Je krijgt de groeten van Epafras. Ook hij zit hier in de gevangenis omdat hij Jezus Christus dient. Verder krijg je de groeten van Marcus, Aristarchus, Demas en Lucas. Net als ik vertellen zij het goede nieuws over Jezus Christus. Ik wens jou en alle anderen toe dat onze Heer Jezus Christus goed voor jullie zal zijn.

10. OM TE WETEN

Slavernij

In de tijd van het Nieuwe Testament was er veel slavernij. Slaven werden gezien als het bezit van iemand anders en moesten hard voor hun meester werken. Meesters mochten hun slaven vrijlaten. Dat gebeurde vaak als de slaven al heel lang voor hun meester hadden gewerkt. Als een slaaf vrijgelaten werd, had hij nog steeds niet dezelfde rechten als iemand die niet als slaaf geboren was. Een vrijgelaten slaaf had nog allerlei verplichtingen, vooral bij de meester.

Onesimus

De naam Onesimus betekent: nuttig. Het is een naam die vaak aan slaven werd gegeven. Onesimus was weggelopen bij Filemon. Slaven die waren weggelopen, werden streng gestraft. Maar Paulus vraagt aan Filemon om Onesimus niet te straffen. Filemon moet voor zijn slaaf net zo aardig zijn als hij voor Paulus is. Dat is dus best bijzonder!

Brieven schrijven

Paulus heeft veel brieven geschreven. De brieven werden meestal door iemand anders (een secretaris) geschreven, terwijl Paulus vertelde wat er in de brief moest staan. In sommige brieven heeft Paulus zelf ook een paar woorden geschreven: dat kon je aan zijn handschrift zien. Paulus deed dat omdat hij daarmee wilde laten zien hoe belangrijk hij de brief vond, en dat de brief echt van hem was. In de brief aan Filemon schrijft Paulus ook een paar woorden zelf, omdat hij graag wil dat Filemon zijn slaaf Onesimus niet zal straffen.

Meester en slaaf?

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Wie is Filemon? Waar kent hij Onesimus van?
- Waarom denkt Paulus dat Filemon Onesimus wil straffen?
- Paulus zegt tegen Filemon dat hij niet boos op Onesimus moet zijn. Onesimus is een vriend, want hij gelooft in Jezus. Heb jij een vriend? En gelooft jouw vriend ook in God? Praten jullie weleens samen over God?
- Kun je met iedereen vrienden zijn? Waarom wel of niet?

6-8 jaar

- Wat vind jij het mooiste aan vriendschap?

8-12 jaar

- Paulus schrijft een brief aan Filemon. Waaraan merk je dat Filemon een goede vriend van Paulus is?
- Paulus wil Filemon iets vragen. Weet jij wat?
- Wat zou Filemon vinden van de vraag van Paulus?
- Weet jij waarom Filemon Onesimus wil straffen?
- Paulus geeft Filemon verschillende redenen waarom hij Onesimus niet moet straffen, maar goed voor hem moet zijn. Kun jij er een paar noemen?
- Ben jij weleens voor iemand opgekomen? Vertel erover.

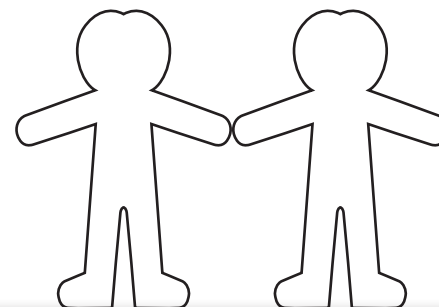
10-12 jaar

- Paulus zegt niet dat Filemon Onesimus vrij *moet* laten, maar laat de keuze aan hem. Waarom doet hij dat, denk je? Wat vind je ervan?
- Heb je op school of ergens anders gehoord over de slavenhandel van de afgelopen eeuwen, en over de excuses die daarvoor aangeboden worden? Stel, Paulus zou nu een brief schrijven aan ons, wat zou hij dan zeggen over hoe we met elkaar om moeten gaan?

12. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar *Hé wil jij mijn vriendje zijn* (Elly & Rikkert) of *Laat zo je licht maar schijnen* (Elly & Rikkert).

13. OM TE DOEN

4-8 jaar

Vriendenslinger

Je bent vrienden van elkaar omdat je in Jezus gelooft. De kinderen maken met elkaar een vrolijke vriendenslinger die zeker een plekje aan de muur verdient.

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- het werkblad
 - een schaar of een prikken

En verder:

- stiften en kleurpotloden
- stofjes
- gekleurd papier
- lijm
- splitpennen

Aan de slag:

- De kinderen krijgen het werkblad.
- De kinderen versieren het poppetje naar eigen inzicht.
- De kinderen knippen of prikken het poppetje uit.
- De kinderen prikken met de prikken een gaatje op de stipjes in de armen.
- De kinderwerker maakt de poppetjes aan elkaar vast door voorzichtig met een splitpen de armen met elkaar te verbinden.

Tip

Om duidelijk te maken dat je vrienden bent door het geloof, hang je in het midden van de slinger een hart of een kruis.

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

6-8 jaar

Volg je hart

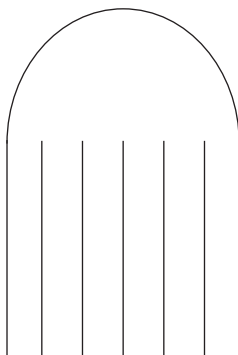
Paulus vraagt of Filemon zijn slaaf niet wil straffen, maar een vriend voor hem wil zijn. De kinderen kleuren de tekening, lossen de roosterroute op en ontdekken wat je nodig hebt om een vriend te zijn.

Wat heb je nodig?

- het werkblad
- een potlood
- een gum

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de tekening van Paulus, Filemon en Onesimus in het midden van het werkblad.
- Op het werkblad staat een dikke stip. Hier begint de roosterroute.
- De kinderen volgen de aanwijzingen en ontdekken wat je nodig hebt om een vriend te zijn.

4-8 jaar

Wat hoort bij elkaar?

Paulus zegt dat we vrienden van elkaar zijn omdat we bij Jezus horen. De kinderen zoeken op het werkblad steeds drie plaatjes die bij elkaar horen.

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- het werkblad
- En verder:
- kleurpotloden of stiften

Aan de slag:

- De kinderen krijgen het werkblad.
- De kinderen bekijken de plaatjes die op het werkblad staan.
- De kinderen zoeken steeds drie plaatjes die bij elkaar horen.
- De plaatjes die bij elkaar horen geven ze dezelfde kleur.

8-12 jaar

Verbonden met elkaar

Paulus heeft Onesimus in zijn hart gesloten. Hij hoopt dat Filemon zijn slaaf ook hartelijk zal ontvangen. En als hij het niet wil doen voor Paulus, dan voor Jezus. Want door hem is iedereen verbonden met elkaar.

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- het werkblad
 - een schaar

Vooraf aan de kinderdienst:

- Kopieer het werkblad op twee kleuren stevig papier. Knip de werkbladen door, zodat elk kind twee halve harten heeft in een verschillende kleur.

Aan de slag:

- De kinderen krijgen twee halve harten in een verschillende kleur.
- De kinderen knippen de halve harten uit.
- De kinderen knippen de harten in op de stippelijnen.
- De kinderen leggen het ene hart over het andere zodat je een hartvorm ziet.
- De kinderen vlechten de strookjes om en om (overheen, onderlangs, overheen, onderlangs).
- De stukjes strook die uitsteken, knippen de kinderen netjes langs het hart af.
- De kinderen plakken de uiteinden van de stroken vast met lijm.
- Het hart is klaar.

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

8-12 jaar

Wordt vervolgd

We weten niet hoe Filemon reageerde toen Onesimus bij hem terugkwam. Heeft hij Onesimus hartelijk ontvangen zoals Paulus vroeg, of deed hij iets anders? De kinderen bedenken in tweetallen hoe dit verhaal afloopt. Ze doen alsof ze Filemon zijn en schrijven een brief terug aan Paulus waarin ze vertellen hoe het met Onesimus afloopt. Het begin van de brief is al geschreven.

Wat heb je nodig?

Per tweetal:

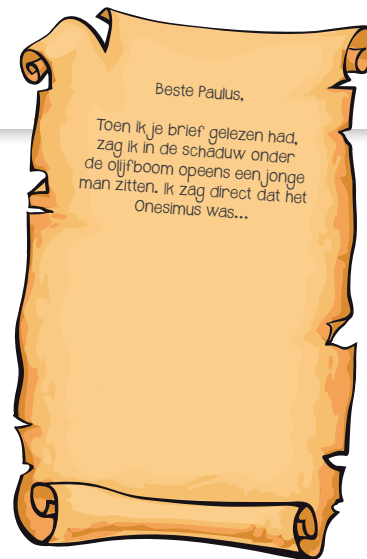
- het werkblad
- een pen

En verder:

- stiften en kleurpotloden

Aan de slag:

- De kinderen krijgen het werkblad met het begin van de brief.
- Elk tweetal leeft zich in Filemon in en bedenkt wat Filemon met Onesimus doet.
- Ze schrijven de brief aan Paulus af en ondertekenen hem met 'Filemon'.
- Als de kinderen klaar zijn, lezen ze de brieven aan elkaar voor.

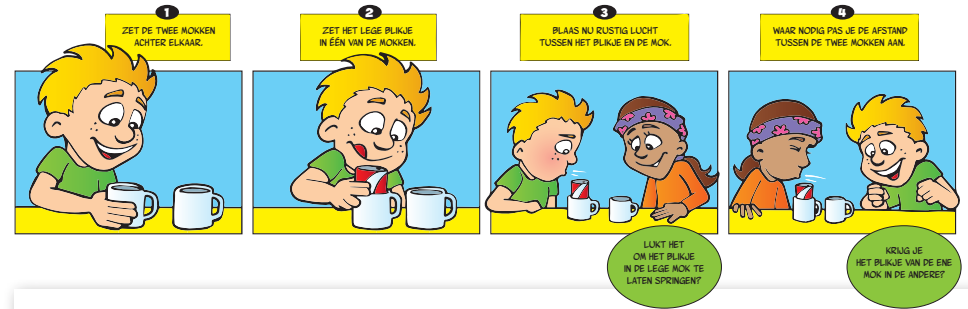

Tip

In plaats van pennen kun je ook een kroontjespen en echte inkt gebruiken.

WAT HEB JE NODIG?

* EEN LEEG FRISDRANKBLIKJE * TWEE KOFFIEMOKKEN WAAR HET BLIKJE VOOR DE HELFT IN PAST

8-12 jaar

Een duwtje in de rug

Paulus vraagt Filemon het goede te doen. Hij wil niet dat Filemon zijn weggelopen slaaf straft, zoals dat gewoon was in die tijd. Paulus probeert Filemon op andere gedachten te brengen. Je doet iets waarvan je dacht dat het onmogelijk was. Soms heb je hiervoor een duwtje in je rug nodig. Net als in het volgende proefje.

Wat heb je nodig?

- een leeg frisdrankblikje

- twee koffiemokken waar het blikje voor de helft in past.

Aan de slag:

- Zet de twee mokken achter elkaar.
- Zet het lege blikje in één van de mokken.
- Blaas nu rustig lucht tussen het blikje en de mok.
- Lukt het om het blikje in de lege mok te laten springen?
- Waar nodig pas je de afstand tussen de twee mokken aan.
- Wie van de kinderen krijgt het blikje van de ene mok in de andere?

Tip

In de *Samenlees-bijbel* op bladzijde 2024-2027 vind je nog meer ideeën.

Meester en slaaf?

Filemon 1:1-25

13. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.’

Numeri 6:24-25

Tips

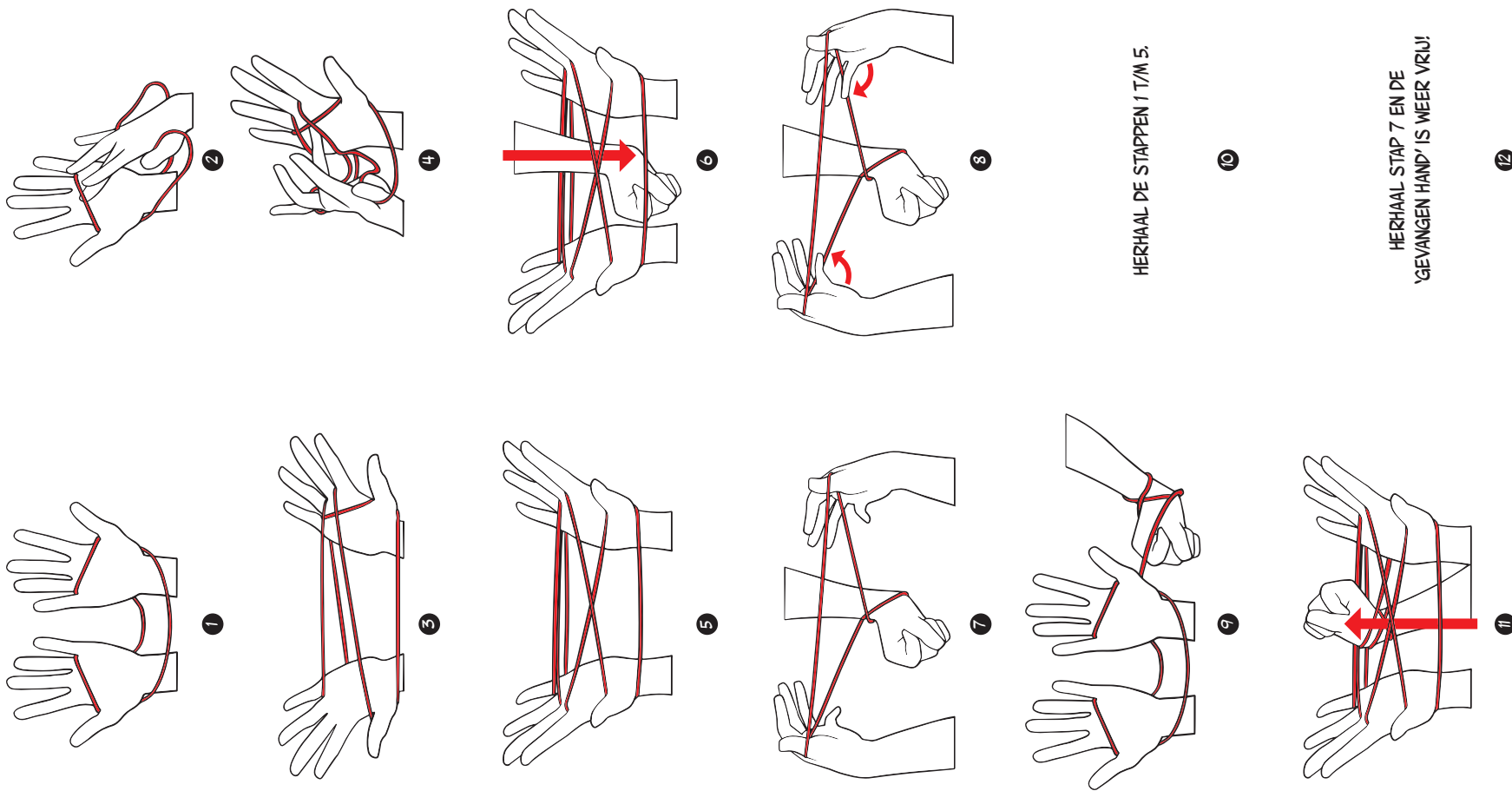

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie + werkblad 6-8 jaar: NBG/Liza-Beth Valkema
Werkblad in de kerkdienst + werkblad 4-8 jaar + strip:
NBG/Bart den Heeten
Werkblad 4-8 jaar: Linda Bikker
Ontwerp: Frivista/Walvis & Mosmans
DTP: Villa Grafica

Moment met de kinderen in de dienst Vrij of gevangen?

110

Onesimus is nu je vriend, iemand die net als jij in Jezus Christus gelooft.

FILEMON 1:16

bijbelbasics.nl

110

Onesimus is nu je vriend, iemand die net als jij in Jezus Christus gelooft.

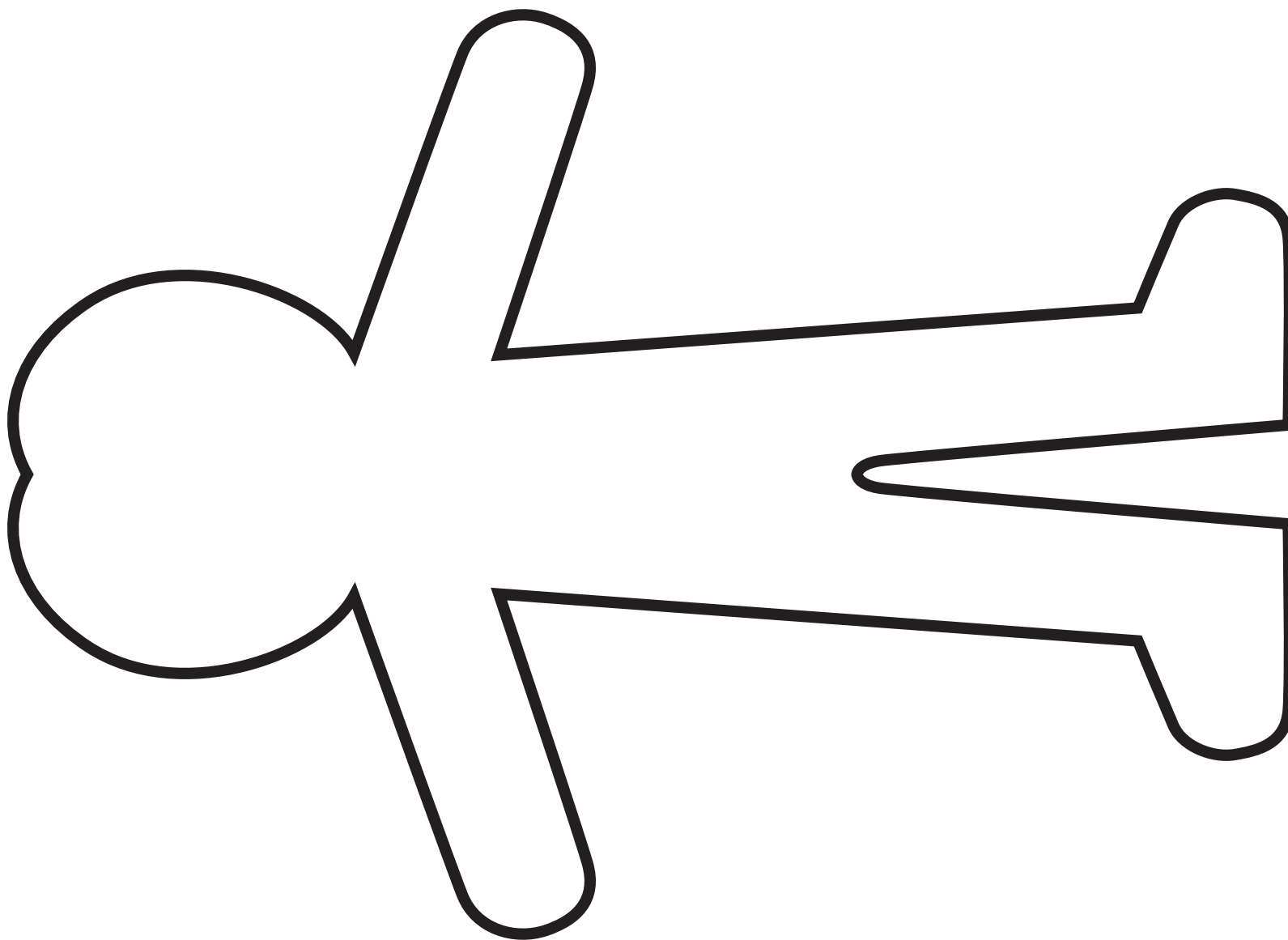
FILEMON 1:16

bijbelbasics.nl

Werkblad (4-8 jaar)
Meester en slaaf?

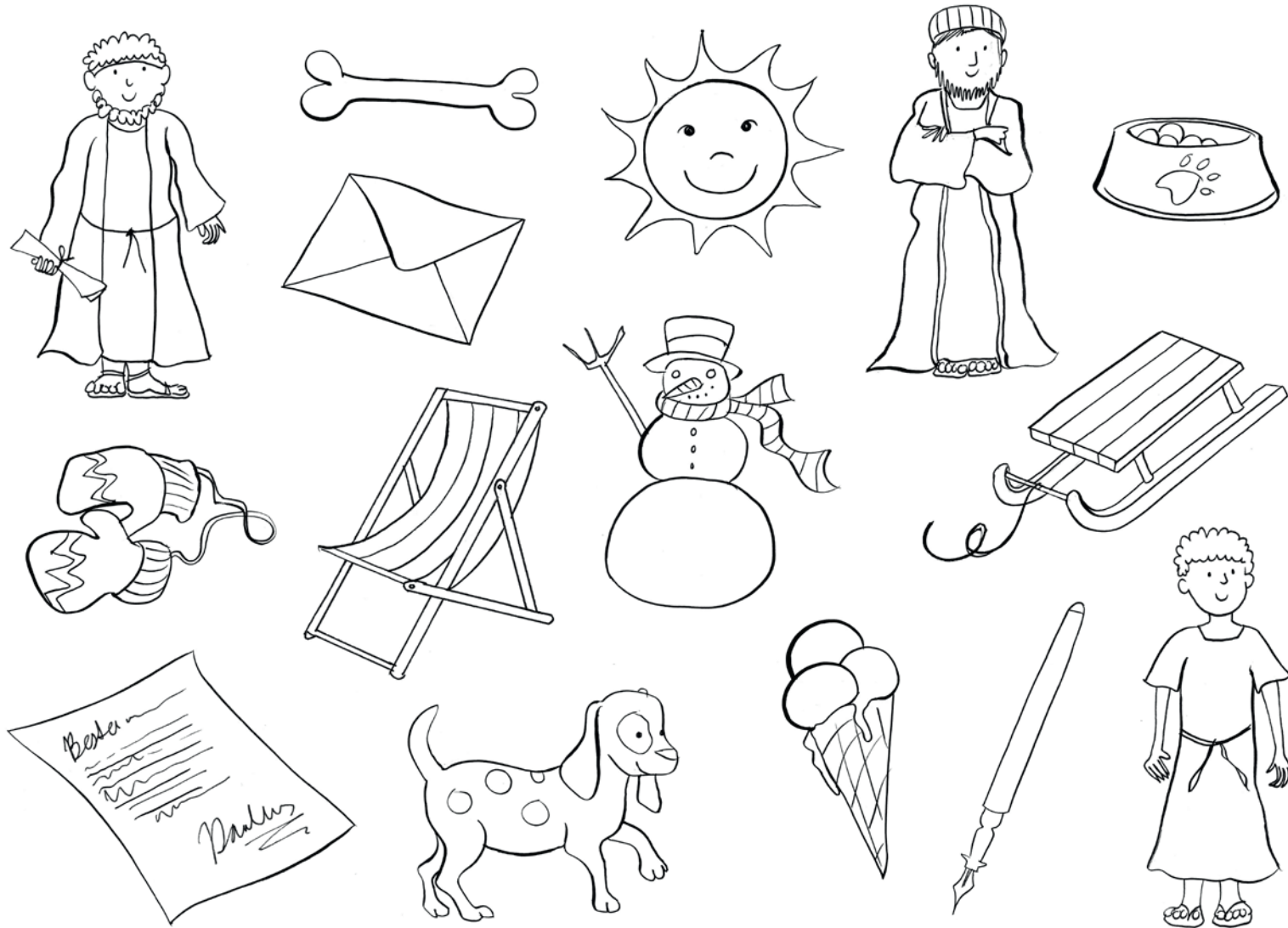

Werkblad (6-8 jaar)
Meester en slaaf?

← 2, ↑ 2, ← 2, ↑ 2, ← 2, ↑ 2
← 2, ↑ 2, ← 2, ↑ 6, → 2, ↑ 2
→ 2, ↑ 2, → 2, ↓ 2, → 2, ↓ 2
→ 2, ↑ 2, → 2, ↑ 2, → 2, ↓ 2
→ 2, ↓ 2, → 2, ↓ 6, ← 2, ↓ 2
← 2, ↓ 2, ← 2, ↓ 2, ← 2, ↓ 2

Werkblad (4-8 jaar)
Meester en slaaf?

110

Vriend, ik hoop dat je zult doen wat ik je vraag.
Doe het voor onze Heer Jezus Christus.

FILEMON 1:20

bijbelbasics.nl

110

Vriend, ik hoop dat je zult doen wat ik je vraag.
Doe het voor onze Heer Jezus Christus.

FILEMON 1:20

bijbelbasics.nl

Om te beginnen (8-12 jaar)
Het goede-dingen-doe-lijstje

1 voor iemand een klusje doen	6 je bed opmaken
2 je zakgeld geven aan een goed doel	7 een complimentje geven
3 het goedmaken met iemand	8 voor iemand bidden
4 een kaartje sturen	9 eerlijk zeggen wat je van iets vindt
5 iemand vriendelijk groeten die je helemaal niet kent	10 elke dag een stukje uit je bijbel lezen

Werkblad (8-12 jaar) Meester en slaaf?

EEN DUWTJE IN DE RUG

Paulus vraagt Filemon het goede te doen. Hij wil niet dat Filemon zijn weggelopen slaaf straft, zoals dat gewoon was in die tijd. Paulus probeert Filemon op andere gedachten te brengen. Je doet iets waarvan je dacht dat het onmogelijk was. Soms heb je hiervoor een duwtje in je rug nodig.

'Vriend, ik hoop dat je zult doen wat ik je vraag. Doe het voor onze Heer Jezus Christus.'

Filemon 1:20

SLAVERNIJ

In de tijd van het Nieuwe Testament was er veel slavernij. Slaven waren het bezit van iemand anders en moesten hard voor hun meester werken. Meesters mochten hun slaven vrijlaten. Dat gebeurde vaak als de slaven al heel lang voor hun meester hadden gewerkt. Als een slaaf vrijgelaten werd, kreeg hij of zij niet dezelfde rechten als iemand die niet als slaaf geboren was. Een vrijgelaten slaaf had nog allerlei verplichtingen, vooral bij de meester.

WAT HEB JE NODIG?

* EEN LEEG FRISDRANKBLIKJE * TWEE KOFFIEMOKKEN WAAR HET BLIKJE VOOR DE HELFT IN PAST

1
ZET DE TWEE MOKKEN ACHTER ELKAAR.

2
ZET HET LEGE BLIKJE IN ÉÉN VAN DE MOKKEN.

3
BLAAS NU RUSTIG LUCHT TUSSEN HET BLIKJE EN DE MOK.

4
WAAR NODIG PAS JE DE AFSTAND TUSSEN DE TWEE MOKKEN AAN.

LUKT HET OM HET BLIKJE IN DE LEGE MOK TE LATEN SPRINGEN?

KRIJG JE HET BLIKJE VAN DE ENE MOK IN DE ANDERE?

Werkblad (8-12 jaar) Meester en slaaf?

BRIEVEN SCHRIJVEN

Paulus heeft veel brieven geschreven. De brieven werden meestal door iemand anders (een secretaris) geschreven, terwijl Paulus vertelde wat er in de brief moest staan. In sommige brieven heeft Paulus zelf ook een paar woorden geschreven: dat kon

je aan zijn handschrift zien. Paulus deed dat omdat hij daarmee wilde laten zien hoe belangrijk hij de brief vond, en dat de brief echt van hem was. In de brief aan Filemon schrijft Paulus ook een paar woorden zelf, omdat hij graag wil dat Filemon zijn slaaf Onesimus niet zal straffen.

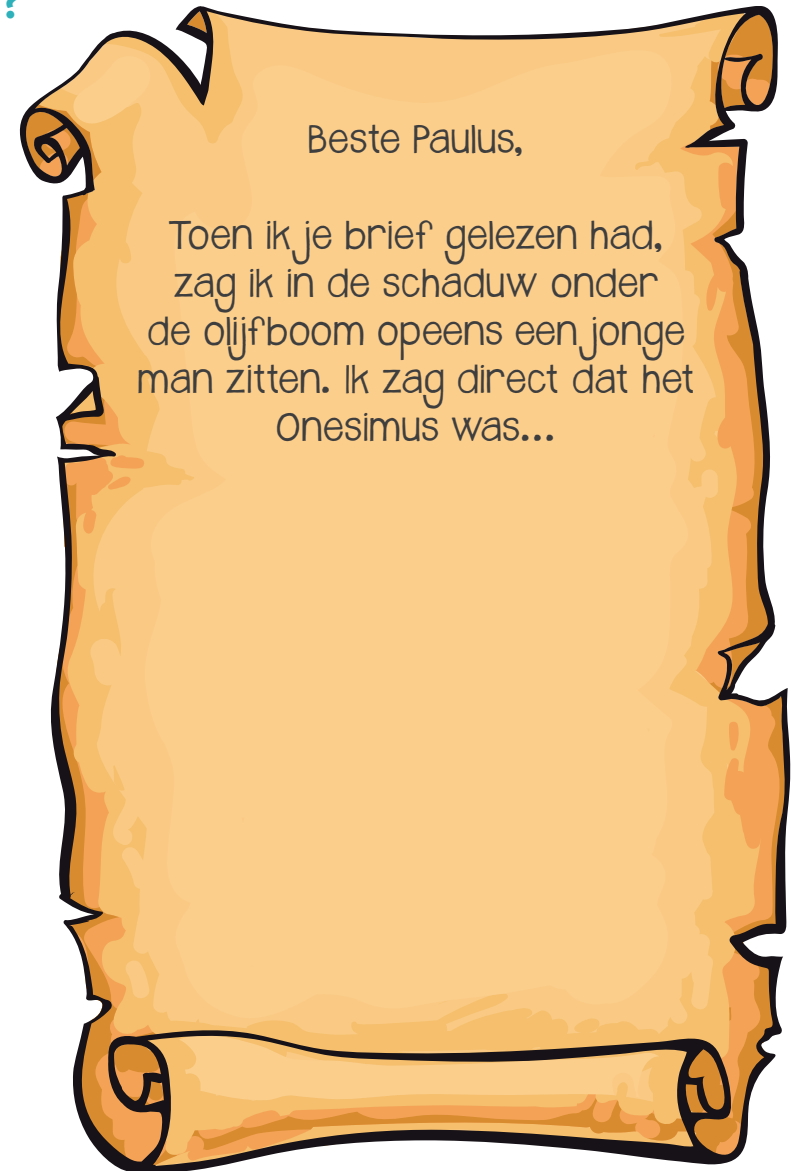
WORDT VERVOLGD

We weten niet hoe Filemon reageerde toen Onesimus bij hem terugkwam. Heeft hij Onesimus hartelijk ontvangen zoals Paulus vroeg, of deed hij iets anders? Bedenk hoe dit verhaal afloopt. Doe alsof je Filemon bent en schrijf een brief terug aan Paulus waarin je vertelt hoe het met Onesimus afloopt.

ONESIMUS

De naam Onesimus betekent: nuttig. Het is een naam die vaak aan slaven werd gegeven. Onesimus was weggelopen bij Filemon. Slaven die waren weggelopen, werden streng gestraft. Maar Paulus vraagt aan Filemon om Onesimus niet te straffen. Filemon moet voor zijn slaaf net zo aardig zijn als hij voor Paulus is. Dat is dus best bijzonder!

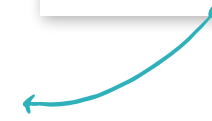

Werkblad (8-12 jaar) Meester en slaaf?

VERBONDEN MET ELKAAR

Paulus heeft Onesimus in zijn hart gesloten. Hij hoopt dat Filemon zijn slaaf ook hartelijk zal ontvangen. En als hij het niet wil doen voor Paulus, dan voor Jezus. Want door Hem is iedereen verbonden met elkaar.

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--